

ELŐSZÓ

Az *Acta Juridica et Politica* XXXVI. kötete azokat az ünnepi dolgozatokat tartalmazza, amelyeket a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának tagjai, az ünnepelt tanítványai, munkatársai készítettek dr. Horváth Róbertnek a közgazdaságtudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár oktatói működésének negyven éves jubileuma alkalmából. A nagyrabecsülést és a megtiszteltetést kifejező megnyilvánulás összefügg azzal is, hogy Horváth professzor ebben az évben töltötte be életének hetvenedik esztendejét.

Dr. Horváth Róbert 1916. július 1-én született Győrött. Egyetemi tanulmányait a Miskolci Jogakadémián, a Szegedi Tudományegyetemen, a Budapesti Műegyetemen és a Berlini Tudományegyetemen végezte. 1939—1940 között díjtalan gyakornok a Szegedi Tudományegyetemen, 1939-ben az államtudományok doktorává, 1940-ben pedig jogtudományi doktorrá avatták. 1940 és 1948 között a Központi Statisztikai Hivatalban dolgozott. 1948-ban magántanárrá habilitálták Statisztika-tárgykörből. 1948—49-es tanévben a Miskolci Jogakadémia Közgazdaságtani és Statisztikai Tanszékének vezetőjeként működött, mint jogakadémiai nyilvános rendes tanár. 1949-ben került a Szegedi Tudományegyetem Közgazdaságtani és Pénzügyi tanszékére, tanszékvezetői beosztásba. 1950-ben pedig a Szegedi Tudományegyetemen nyert egyetemi nyilvános rendkívüli tanári kinevezést. 1951-ben egyetemi tanárrá nevezték ki. Mint tanszékvezető kezdetben a Közgazdaságtani és Pénzügytani Tanszéken, később — 1954-től — a Statisztikai Tanszéken tevékenykedett, ez utóbbi vezetését — azóta is — megszakítás nélkül látja el.

Dr. Horváth Róbertnek a statisztikai, a közgazdasági és a pénzügyi tudomány történetére kiterjedő tudományos munkássága — melyet e kötetben külön tanulmány foglal össze — rendkívül gazdag. Publikációinak száma kétszáznál többre tehető, ezek között több könyv, monográfia, egyetemi jegyzet és számos külföldi illetve belföldi folyóiratban megjelent kisebb-nagyobb tanulmány jelzi az ünnepelt termékeny munkásságát. Neve, imponáló nyelvtudása, széleskörű nemzetközi kapcsolatai alapján ismerősen hangzik a szakmán belül és a világ nagyobbik részén. Külföldi tanulmányutakon, tudományos kongresszusokon, konferenciákon és egyéb rendezvényeken elhangzott előadásaiival, felszólalásaival, vita-vezetői tevékenységével jó tolmácsolója volt mindig a magyar statisztikai- és közgazdaságtudománynak. Ilyen irányú tevékenységével hozzájárult karunk nemzetközi hírnevének növeléséhez. Tagja a Nemzetközi Népeségstudományi Uniónak (1947-től), a Nemzetközi Statisztikai Intézetnek (1963-tól), melynek alelnöke is volt, a párizsi Statisztikai Társaságnak (1963-tól). 1982-ben „honoris causa oeconomiae” doktorrá avatták az Orleans-i Egyetemen. Tagja a Magyar Közgazdasági Társaságnak 1940-től, illetve az új Magyar Közgazdasági Társaságnak, vezetőségi tagként, valamint a Magyar Statisztikai Társaságnak 1947-től. Tudományos tisztségeket is betölt: az MTA Statisztikai Bizottságában és Demográfiai

Bizottságában. 1962-ben nyerte el a közgazdaságtudományok kandidátusa, 1986-ban a közgazdaságtudományok doktora címet.

Horváth Róbert, mint oktató az ifjú jogász nemzedékek egymást követő generációinak évtizedeken adta át, rövid ideig a közgazdaságtani- és pénzügyi tudományok, majd hosszabb ideig a statisztikai-, demográfiai tudományok eredményeit. Voltak, akik tőle sajátították el a közgazdaságtudományok alapjait és még többen voltak olyan hallgatók, akik a statisztikai — demográfiai tudományok ismereteit. Hallgatói számára imponált gazdag tudása, választékos nyelvezetű előadásai, széleskörű irodalmi műveltsége és rendelkezett nevelői adottságokkal, amely megnyilvánult egyes kari bizottságokban végzett tevékenységében is. Mindig megértette a fiatalságot és ezt hallgatósága is érezte és tudta, ezért tisztelte és tiszteli őt. Oktatói-nevelői munkásságát társadalmunk az Oktatásügy kiváló dolgozója kitüntetéssel ismerte el és megkapta az Egyetemünk által adományozott József Attila Emlékérmét is. Szakértői munkásságát a Statisztika kiváló dolgozója, illetve a Pénzügy kiváló dolgozója kitüntetéssel honorálták az illetékes kormányzervek. Az Elnöki Tanács a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki.

Dr. Horváth Róbert figyelme, érdeklődése a Kar egészére is kiterjedt. 1957-ben — nem könnyű időben — átmenetileg vezette a kart, mint megbízott dékán, résztvett a kari konzolidáció megteremtésében. Majd 1958-ban betöltötte a dékánhelyettesi tisztséget. Mindig megtalálta annak módját, hogy gyümölcsöző kapcsolatot alakítson ki a különböző állami és társadalmi szervekkel. Egy ideig ellátta a kari Szakszervezeti Bizottság elnöki teendőit is. Társadalmi tevékenységet főként a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat szerveiben végzett. 1961—70 között tagja volt a szegedi Akadémiai Bizottságnak.

Dr. Horváth professzor odaadó, lelkes munkásságát tisztelik, becsülik e kötet munkatársai és mindazok, akik ismerik. Tudását, életbölcességét olyan tőkének tekintik, amelyből sokat meríthetünk. E tanulmánykötet mindenkori nagybecsülésünk és tiszteletünk jele.

DR. PAPP IGNÁC

a József Attila Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Karának
dékánja